I. Florus
Dialogus luciani cum recommendacione
hemi francisci petrarche
Dialogus luciani q inscribitur caron
Judicium vocalium de montefort et
Historia ociosorum in Curiam
Oratio marci tullii ciceronis
pro marco marcello ad p. c.
Oratio invectiva contra cathelinam
Basilius magnus
Epistole magni Turci
Latini ydeoma pro religiosis
Elegancie latinitatis Eneae Silvii poete
una cum modo epistolandi
Epistole Eneae Silvii

L. Annei flori Epithoma hoc emendatum
fridianus pighinuti lucensis Et Joannes Wit-
tigis ere primendum curaverunt. Quod
arte sua Conradus gallicus In oppido lip-
tzensi perficit xii. Calend. Junii Anno
salutis M°. CCCC°. lxxx septimo 1487

[redacted]

 A. 1523

Andr. Ju. U. n.
Univer
Crato:

Iustius libelli est possessor nicolaus Lumpkowsky et est emptus pro novem grossos.

Apud magistrum [illegible]

Jhus Maria Anna

6

Basilius Magn⁹ de studio poetaꝝ ⁊ ora toꝝ quo pacto qualiterue legi debeant

Paulus Niavis artium Magister

Venerando viro Erbardo puchner Canonū bacca-
lario Cōmissarioq̧ in Stulpen . dn̄o et fautori suo
amando S. P. D.

Ogasti crebro/ vt de extemporali quippiam
ad te pscriberē elocutōe id forsitā me factu-
rū spoponderim. ꝓpter eximiā inter nos \|et
charitatem: et necessitudinis ꝯiūctōz/ qua vterq̧ pluri
mum alteri astrictus ē. Cū v̓o pficiendi cepissem ani-
mū/ ardua quedā ⁊ p̄ se iprobitatē ferēcia haud parū
obstaculo mihi: et impedimēto fuerūt. q̄ si merito put
facerē et ꝓ nihilo ducerē ceu lanā caprinaz. tn̄ de sede
mētē sua iā aliquātisp mouebāt . nec satꝭ aut liber esse
poterā: aut tranquill⁹. qđ cū in aliđ differre tp̄s statui
mltoꝝ inductus p̄cibus Magni Basilij ad iuuenes
quosdā libellū/ ad impssurā accomodaui/ quē vt lōge
ceteris vtiliorē ad extēporalē successuz: ita etiā cōferre
lrāꝝ studiosis arbitrat⁹/ facili possent hr̄e: cōpetentiq̧
emptōe. tū mihi sucurrebat digitas tua. cui me oīa: et
q̄ nō possū debere cognosco. Igit̄ hoc tp̄e gratuz tibi
facē censebā/ si autorem illū nō min⁹ sanctitate: q̄ꝫ elo
quētia pollentē/ ad te mitterē. Suscipe donū quāuis
puum sit atz minutū/ reperies tn̄ mlta ⁊ prudētia tua
in eo: et āplitudine digna. tum poteris poetaꝝ oratoꝝ
q̧ emulis resistē/ cuz luce clari⁹ pspexeris quāto ai co
natu pia coluit antiquitas quosq̧ in humanitatis pre
ceptione scriptores/ dum semotis flagicijs v̓tutem ex-
tollere viciaq̧ ꝓpulsare laborabant. porro inuenies ad
extempore dicendi facultatē pq̄ꝫmulta q̄ ad viaz grauı
ter copioseq̧ loquēdi ꝯducūt. hec si bn̄ lustraueris. fa-
tebē oīa misterijs iā: et diuis plena documētꝭ. Vale.

Leonardi aretini ad colucium salutatum praefacio:

EGo tibi hūc librū Coluci ex media/ vt aiūt
grecia delegi: vbi eiuscemodi rerū magna co
pia est/ et infinita pene multitudo. Nec veri
tus sum ne abs te vt parum liberalis ac sa
ne ingratus accusarer/ si ex tanta abundantia hoc tā
paruū munus ad te mitterem. neq3 enī id nunc ago.
neq3 ita amens sum vt existimē hac tantula re sūmis
tuis erga me officijs satisfacere posse. Sed vt merca
tores solent degustationē aliquā rerum venaliū accipē
quo facilius de illarū emptione deliberare queant. Sic
ego cū cuperem ꝓ tuis singularib9 meritis summaq3
in me beniuolētia/ quicq̄d mea opa/ labore/ industria/
efficē possem in te vnū ꝓferre/ hūc tibi librū transscripsi
quasi degustationē quandā studiorū meorū. que si tibi
doctissimo homini ꝓbata eē sensero/ maiora cū fiducia
deinceps aggrediar/ tuo grauissimo atq3 optimo iudi-
cio ꝯfirmatus. Et iam non paruis munusculis s3 ma
ioribus tecū agam. Q̄ꝙ id qd de muneris paruitate
supra dixi nō ad librū ipsum sed ad conuertendi labo
rem referri volo. Nam etsi liber p se breuis est/ tantū
tū ponderis ei adijcit Basilij nomē vt magnus pu-
tari debeat autoritate scribētis. que quidē apd grecos
tanta ē vt et seueritate vite: et sanctimonia morū: et
pterea optimarū artiū studio/ sacrarūq3 lrarum doctrīa
ceteris ferme omnibus existimet pcellere. Sed cū sint
pmulti atq3 incliti libri quos ille accuratissime scriptos
reliquit/ nos in pñcia hūc potissimū delegimus: maxi
me cum conducere ad studia nostra arbitrati sumus.

Atq3 ideo libentius id fecimus q auctoritate tanti vi ri/ ignauiam ac puersitatez eorum cupiebamus refringe re qui studia humanitatis vituperant: at3 ab ijs om- nino abhorrendum censent· Quod ijs contigit fere q̄ ea tarditate ingenij sunt/ vt nihil altũ neq3 egregiũ va leant intueri. qui cũ ad nullaz ptem humanitatis aspi rare ipsi possint/ nec alios quidē id debere facere arbi- trantur. Sed hos cũ sua ignorantia relinquamus. ne q3 em̄ digni sunt de quibus verba fiant. ⁊ iam Basi lium ipsum audiam⁹ in quo animaduerte queso quā ta grauitas sit ;

Magni basilij liber ad iuuenes quantum ex gentilium libris ac litteris proficiant.

Ulta sunt filij que hortantur me ad ea vobis consulenda que optima esse duco: queqz vob/si illa sequimini ꝓfutura ꝯfido. Quippe et hmōi etas ⁊ multarū reꝝ vsus/ ⁊ insuꝑ/ qꝺ oīa maxime docet/ in vtrāqꝫ ꝑtē imitacōes satis eē exꝑtuȝ hūanaꝝ rerū me fecere perituȝ. Itaqꝫ possum ijs qui nuꝑ vitaȝ ingressi sunt/ quasi viā aliquā qua tutissime ꝓficiscanꝫ ostendē. Accedit ad hoc qꝺ naturali necessitudine me post parētes nēo est vob ꝓpinquior. quāob reȝ ego quidē erga vos nec min⁹ beniuolētie hēo q̄ ipi parētes. vos aūt puto/ nisi forte me vr̄a fallit opinio/ cū me intuemini parētuȝ desiderio haud quaq̄ moueri. Si igitur que a me dicenꝫ ea vos suscipe ac sequi parati estis: in scḋo eritis ordine laudatoꝝ apud Hesiodum. Si minus: ego sane nihil molestū dicā. Vos autem meministis carminū illoꝝ in quib⁹ ille poeta inq̄t Optimū illum esse qui ꝑ seipm̄ que agenda sunt ꝯspicaretur. sequēti aūt gradu qui alioꝝ ꝯsilia sequeretur: qui v̊o ad neutrū hoꝝ aptus esset eum penitus esse inutilem. Nec vos vlla admiratio teneat si quotidie ad mḡros euntibus vobis/ veterumqꝫ viroꝝ ⁊ ingenio ⁊ doctrina prestantiū ꝑ ea que illi scripta reliquere/ ꝯtinuum vsum ⁊ familiaritatē habentibus/ ego aliquid vtilius ex me ipso inuenisse ꝓfitear. Equidē hocipm̄ moniturus venio/ nō oportere vos eiusmōi viris ita mentis vestre gubernacula permittere/ vt quacūqz ducant ea sequamini: sed id dūtaxat quod vtilitateȝ affert ab

illis accipientes/scire etiam: si sit op⁹: contemnẽ. Que igitur ea sint/et quẽadmodũ discernant̃ id iam vobis aꝑiam hinc sumens initiũ Nos quidẽ o filij hãc hũa-nam vitã nihil omnino eẽ arbitramur. nec bonũ quid ꝙ existimãdũ censem⁹ neqꝫ appellãdũ/qđ vtilitatẽ nob̃ hucusqꝫ suppeditet. nõ itaqꝫ dignitatẽ nõ amplitudinẽ maioꝝ/nõ corporis vires/nõ formã/nõ magnitudinez/ nõ a cunctis hoĩbus habitos honores nõ ipm̃ imperi um/nõ quicquid dici p̃t in hac vita excellens. sꝫ longi⁹ nr̃e ꝓcedũt spes/et ad alterius vite ꝑparationez cũcta molimur. Que igit̃ ad hãc vitã ꝯferunt/ea nos totis viribus optãda querẽdaqꝫ eẽ arbitramur. q̃ vero illuc vsqꝫ ꝑuenire nequeũt/vt nullius momenti despicienda Que nã tñ ista sit/et quo pacto illa viuat̃ id sane ostẽ dere plus negocij eẽt/ꝙ nos in p̃sentia suscepimus. maiores etiã auditores ꝙ ipi nũc estis ad ꝑcipienduz requirit. Hoc solũ cũ dixero satis abunde vobis/dixis se putabo. Si quis omnẽ post creatos hoĩes felicitatẽ mente ꝯcipiat. simulqꝫ in vnuz cõgerat vniuersam ne paruã quidẽ partẽ illoꝝ bonoꝝ adequare cõperiet Sꝫ ab illi⁹ vite bono oĩa hũana sit̃ collecta magis abesse ꝙ vmbram ⁊ somniuz a veris reb⁹. Jmouero vt pro priori vtar similitudine. quãtũ in omni re p̃ciosior est aĩa ꝙ corp⁹/tãta vtriusqꝫ vite differẽtia ẽ. ad hãc por ro vitã sacri ducũt ſmones ꝑ occulta nos erudientes donec tñ ꝓfundũ illoꝝ sensũ ꝑ etatẽ nobis ꝑcipẽ posse nõ licet in alijs non omnino diuersis quasi in vmbris quibusdã speculisqꝫ oculos mẽtis exercẽ debem⁹ eos i-mitãtes qui ad certamẽ se ꝯparant qui ⁊ saltu ⁊ motu manuũ in ludo exercitati callidi⁹ deinceps in certamẽ descendũt. ⁊ nobis ꝑfecto certamẽ quoddã incumbere putandũ ẽ ⁊ quidẽ oĩm certaminũ maximũ. cui⁹ grã cuncta tentanda sunt et totis virib⁹ incumbenduz ad

huiusce rei ꝑparatoꝝ. ⁊ poetis et oratorib⁹ ⁊ scriptorib⁹
ceteris: omnib⁹ deniq; hoibus inherēduz vñ nobis ad
ingenij exercitationē aliqua sit accessura vtilitas. Ve
lut igit̄ ij qui tingūt cū p̄mo quibusdaz modis id qđ
colorē receptuꝝ sit prepꝛarūt / tandē postea florē supin-
ducūt / siue purpureū / siue quēuis aliū eodē nos itidez
mō / si vt indelebilis sit apđ nos ꝓbitatꝭ sñia / cupim⁹:
cū ijs extraneis disciplinis fuerim⁹ imbuti / tūc sacris
et occultis opam dabim⁹. ⁊ quasi solē in aqua pri⁹ vi
dere assuefacti / ad ipam lucē dirigem⁹ intuitū Si qua
igit̄ ꝯueniētia vtriusq; sit / ꝑutilis nobis erit tl'is cogni
tio si āt nl'a sit / ea tñ ad inuicē cōferre ⁊ in quo diffe-
rant internoscē nō paꝝ nobis fructus p̄bebit ad potio
ris ꝯfirmatoꝝ. Sz qua similitudie vtemur ad hāc rez
ostēdendā ? Nēpe vt plāte ꝓpria virt⁹ ē fructuz ꝓducē
afferūt tñ aliquē ornatū ⁊ frōdes ipe circa ramos dif-
fuse. Ita ꝑfecto ⁊ aīe quidaz p̄cipu⁹ fruct⁹ ē veritas.
nō inamenū tñ ē hac extranea circūdari sapiētia q̄ tā-
q̄ꝫ frondes quedā ⁊ fructui tegmē p̄beat ⁊ speciē intu
entib⁹ letiorē ōñdat. Hoc fecisse aiunt Moysen illum
summa prudētia viꝝ cuius apđ oēs gētes maximū
ē in sapiētia nomē: qui nō pri⁹ ad dei ꝯtemplationē ac
cessit q̄ꝫ in egyptioꝝ disciplinis mentē exercuisset. hec
eadē ferūt de Daniele sapiēti: cū apđ babilonios chal
deoꝝ sapiētiā inbibissz postea reꝝ diuinaꝝ attigisse do
ctrinā. Sz iam satis abunde demōstratū ē nō inutilez
eē mentib⁹ nr̄is hāc extraneā scientiā Nūc v̄o q̊ pacto
illa nob̄ accipiēda sit dicēdū videt̄ Prio igit̄ vt a poe
tis incipiā cū illi varij mltiformesq; sint / nō oīb⁹ que
ab ipis dicunt̄ adhibēda ē mēs: sz cū excellētiū viroruz
dicta aut facta cōmemorāt tūc tota mēte moueri atq;
inflāmari debem⁹ maxieqz conari vt tl'es ipi sim⁹ q̄les
illi fuē: cū v̄o ī improboruz hoim mētionem incidunt

fugienda est illoꝝ imitatio. aurescꝫ claudende. non se-
cus atz ipi ferunt Ulixez ad sirenū cantꝰ. praue enim
ꝯfubulatões via quedã sunt ad facinora. Quãobrem
oĩ̄i diligẽtia curãduz ẽ. ne inter illã quã plerũqz ſmo
nes hñt festiuitatẽ. latenter aliquid admittamꝰ mali.
Nõ igiť laudabimꝰ poetas / neqz cũ iurgia referũt neqz
cũ scurras / aut amãtes aut ebrios aut dicaces imitãť
neqz cũ diuite mẽsa cãtuqz dissoluto felicitatẽ definiũt.
minie vero cũ de diis aliquid dicũt. ⁊ maxime cum de
illis ita narrant q̃i plures sit atqz discordes. Nã apud
eos ⁊ frať in fratrẽ coniurat : ⁊ parentes filiis ⁊ filii
parẽtibꝰ iferũt bella: deoꝝ vero adulteria atque amo
res ⁊ scelestos cõcubitꝰ ⁊ eos maxĩe sũmi ac principis
omniũ: vt illi asserũt : Jouis q̃ ne de pecudibꝰ q̃dem
sine rubore quis dicẽt iis relinquemꝰ qui i scena ṽsãť.
Hec eadz dicenda sũt et de ceteris scriptoribꝰ: et tunc
maxime cũ ad uoluptatẽ loquũť. Sed nec oratorum
artẽ in mẽtiendo imitabimur. neqz em̃ i iudicio neque
usq̃ alibi mẽtiri nos decet qui rectũ ac verum iter vite
elegimꝰ. quibꝰ iterdicta sũt iudicia legis p̄cepto . Sed
tũc maxime oratoẽs amplectemur cum aut virtutẽ ex
tollũt aut vicia effulminãt Ut eni ex floribꝰ ceteri q̃dẽ
nihil sumunt p̄ter colorẽ: apes vero ⁊ mella inde sciũt
excerpe : ita qui nõ solũ verborũ festiuitatem sequũtur
fructũ aliquez percipe possũt. Sed quoniã in apũ mẽti
onem incidimꝰ ꝓseq̃mur hanc similitudinez. Ille eni
nec omẽs pariť flores adeũt. nec siquos adeũt eos to-
tos absumũt. sz eo solo ablato quod opi suo aptum sit
reliquum omne valere sinũt. Et nos quocꝫ. si sapimus
cũ id excepimꝰ qđ veritati amicũ ꝯsentaneũcꝫ sit. cetera
oia trãsgrediemur. Et velut i rosis legẽdis sentes vita
mꝰ. ita quãtuz vtiliť scriptũ ẽ accipiẽtes: reliqua q̃ no-
cere pñt declinabimꝰ . Principio igiť disciplinaꝝ quã

libet ꝯsiderare opoꝛtet ⁊ ad finem dirigerē: lapides ad filū doꝛico ꝓuerbio diredigētes Et qm̄ ad hanc nr̄am vitā ꝑ virtutē ascendit̄/ virtus āt ip̄a a poetis mł̄tū ab histoꝛicis/ mł̄to etiā magis a ph̄is laudat̄ eoꝝ verbis maxie ē inherendū. neq̧ em̄ paꝝ vtilitat̄ hʒ ꝯsuetudo quedā ⁊ familiaritas virtutū mentib⁹ iuuenuʒ aīs q̧ infusa. cū maxime inherere soleāt ⁊ pene indelebilia eē que in tenera etate discunt̄ ꝓpter animoꝝ molliciē pro funde insista. Et quid aliō Hesiodū voluisse putāduʒ est cū illa scripsit carmina que vniuersi decantant? Aspera inquit p̄mo ⁊ pene viua ⁊ sudoꝛis ꝯtinui et labo rum plena ē via q̄ ad virtutē ducit. quāobꝛem nec cuiusuis ē ꝓpter arduitatē illā capessere/ nec capessenti facile ad cacumē euadē. Sʒ vbi id supaueris ex ei⁹ fastigio videre licet vt via illa leuis sit ⁊ pulcra: vtq̧ expedita et facilis ⁊ lōge iocūdioꝛ q̄ꝑ altera q̄ ad vicia ducit. quā vniuersā sił̄ arripi posse ip̄e idē poeta testatur Mihi quidē videt̄ nihil ob aliō q̄ꝑ vt nos ad virtuteʒ ꝓbitatemq̧ adhoꝛtaret̄ ista dixisse ne laboꝛib⁹ victi ante finē desisterem⁹. Sʒ ⁊ si quis ali⁹ sił̄r virtutē laudarit/ eius s̄mones ꝓmptissime recipiem⁹. Ego āt e quodā viro qui ad iuestigādas poetaꝝ mētes acutissimus habet̄/ audiui cū diceret totā Homeri poesim laudem esse virtutis: oīaq̧ illius poete huc tendē: nisi quid interdū incidēs sit. veꝝ in eo loco vł̄ maxie id patere cuʒ finxit cephalanoꝝ ducem naufragio eiectū tam spectabilē fuisse vt illos quib⁹ et solus ⁊ nudus apparuit/ verecundia aliqua auerteret quandoquidē ꝓ vestib⁹ virtute illū dixit honoꝛatū vt pꝛimum regina reuerita sit eū deinde reliq̄ pheacū mł̄titudo tāti putauit vt relictis epulis quib⁹ comesabant̄ vnū illi cūcti intuerent̄: nullū q̧ eoꝝ esse qui eo tp̄e magis quicq̄ꝑ ab dijs optaret q̄ꝑ

Ulixem fieri/ q̄p q̄p ⁊ nudum ⁊ naufragum. Solebat ille poetaꝝ interpres hoc in loco clara voce clamare O hoīes sit vobis cura v̄tutis q̄ ⁊ cū naufrago simul ena tat: et in litore nudū eiectū fortunatis pheacibꝰ venera biliorē oñdit. Et pfecto ita res est/ cetera oīa nō magis possidentiū sunt q̄p cuiusq̄ vt in talari ludo huc illucq̄ trāseūtia Sola virtꝰ ⁊ viuēti ⁊ mortuo stabilis ē ⁊ fir ma possessio. Qua rōe motꝰ mihi videt̃ Solon cū in quit ad diuites At nos nō pmutabimꝰ cū v̄tute diuiti as qm̄ uirtꝰ firma est/ diuitias uero alias aliꝰ possidet Similia his sunt ⁊ a Theognide dicta qui inquit de um (quēcūq̄ tandē is senserit) varie hoibꝰ talentū ap pendē: alio em̄ tpe diuitijs affluere/ alio nihil possidere Hec eadē a Prodico sophista quodā in loco suoꝝ li broꝝ de virtute ac vicijs sapiētissīe scripta sūt/ cui qui dē pstāde sūt aures. neq̄ em̄ spernēdꝰ ē ille vir Js ve ro ita inquit quātū ego memini (nam eius verba non teneo nisi q̄p sī metro sic ait). Herculē cū is adolescēs eēt vr̄e ferme etatis diu secū multūq̄ dubitasse: vtram viā caperet cū duas videret. vnā voluptatis/ alteram virtutis: inter ambigendū āt duas accessisse matronas has vero eē ⁊ virtutē ⁊ maliciā. statim quidez igit̃ etsi ille silerēt manifestā fuisse aduersitatē illaꝝ. videri em̄ alterā accuratissime ornatā fluentē delicijs ⁊ oīm vo luptatū examē post se trahētē hec itaq̄ oīa ostentantē et multo etiā plura pollicentē secū trahē Herculē ten tauisse. Alterā v̄o asperā ⁊ durā seuereq̄ intuentē ta lia ecōtra dixisse. polliceri se nec voluptatē aliquā nec quietē: sz labores picula sudoresqz infinitos terra ma riqz tolerādos. pmiū āt illoꝝ fore: vt ille aiebat deū fie ri. ⁊ hāc demū Herculē secutū fuisse Et fere oēs qui mō aliq̄d in phia scripsere vt quisq̄s maxie potuit vir tutem laudarūt. quibus sane credendū ē conādūqz vt

in vita nostra id ostendam⁹. Naꝫ quisquis ea que alij verbis duntaxat philosophant̄ rebus ipis affirmat is vere sapit. ceteri velut vmbre volitāt. Nec secus ea res se hꝫ q̄ꝫ si pictor egregiā viri formā imitat⁹ sit. hāt re uera tl'is existat qualē ille in tabula expsserit. Qui eñ virtutē in cetu hoīm laudant āplissimisqꝫ v̄bis extollūt: ipi v̄o et libidinē tēperātie ⁊ questū iusticie antepo nūt ij: mea sentētia: nihil differūt ab histrionib⁹ q̄ cum poemata in scena agūt sepe vt reges vl' vt potētes ꝓdeūt cū neqꝫ reges sint neqꝫ potētes neqꝫ omnio forsi tan liberi. Atqui music⁹ quidē si id vllo mō vitare pōt nūq̄ꝫ patit̄ lyrā sibi dissonare. neqꝫ chori pnceps incōcinnū sibi chorꝫ hr̄e. Ipse vero quispiā secū dissidebit/ neqꝫ vitā cōsentaneā v̄bis p̄stabit. Sed euripide autore linguā quidē iurasse dicet mētē vero iniuratā mansisse et bonū videri q̄ꝫ eē magis cupiet. At h ē vltim⁹ iniurie t̄minus: si quid credē oportet Platoni: bonū videri cum non sis. Ea igit̄ q̄ de virtute scripta sunt ita ut dictū ē accipiēda cēseo: cū facta maioruꝫ aut memorie successiōe aut poetaꝝ vl' historicoꝝ libris vsqꝫ ad nr̄aꝫ etatē ꝯseruata sunt. Nec hui⁹ quidē generis vtilitateꝫ negligem⁹. vt ecce Pericles atheniens̄ cū eū quidaꝫ ex fori hoīb⁹ ꝓbris lacesseret nihilo ē irritat⁹ neqꝫ aīo cōmotus. sed p̱ vniuersā diē pseueratū ē cū ille nl'lo maledicto abstineret: hic vero tanq̄ꝫ ea res nihil ad se pertineret cōtemneret. vespe autē iā facto ⁊ tenebris exortis cū iurgator ille vix eo t̄pe abire vellet Pericles famulo cū lumīe accito ꝓsecut⁹ ē ipm vt sibi q̄ꝫ lōga essꝫ ad philosophiā exercitatio. Itē cū quidā iratus Euclidi megarēsi necē minaret̄ idqꝫ se facturꝫ iuramēto firmaret. Euclides ꝯtra iurauit se ꝓfecto illū placaturū effecturūqꝫ ne sibi infens⁹ foret. Q̄ꝫ operepciū ē aliqd huiuscemōi exēplū succurrē mētib⁹ hoīm iā ira efferuesc̄

tiū Tragedie ei nequaq̄ ē credēdū dicēti i iimicos at
mabit ira man⁹. sꝫ potissimū eēt nl'lo mō irasci. Si id
fieri nō p̄t attractōis freno moderāduꝫ ē nec ꝑmittēd
longi⁹ efferri. Sꝫ reducam⁹ orōnē nr̄am ad clarorūꝫ
viroꝝ exēpla Pulsauit quispiā Socratez Sophro-
nisci filiū faciē ei⁹ petulātissīe cedēs. socrates v̄o nō re
pugnauit. sꝫ illi⁹ ire ac petulātie se ꝑmisit: donec vult⁹
ei vndiqꝫ tuber fieret. veꝝ vbi ira illi⁹ saciata ē So-
crates quidē nihil aliud egit nisi q̄ frōti sue inscripsit
ꝑcussoris nomē quēadmodū statuis fieri solet. Ille in
quit hoc op⁹ fecit. nec vlteri⁹ vlcisci ꝓrexit. He q̄ nr̄is
sil'ia sunt ꝓdigna eē imitatōe duco. hoc em̄ socraticum
illi nr̄o ꝯuenit qđ monet vt ꝑcutiēti maxillā vnā alte-
rā porrigam⁹. tātū abest vt vlciscamur Id āt Peri
clis aut euclidis sil'e ē illi q̊ monemur ꝑsequētes expe
ctare: ⁊ benigne iras illoꝝ tolerare: ⁊ inimicis bōa pre
cari nō āt maledicē: nā q̄ in illis erit p̄erudit⁹ his po-
stea p̄ceptis nr̄is adq̄escet: nec q̄i impossibilia sint asp-
nabit̄. Haud sane p̄tereūdū ē Alexandri regis memo
rabile fcm̄. q̄ cū Darij filias in captiuis h̄ret mirū in
modū vt ab oīb⁹ p̄dicabat̄ formosas ne vidē quidē vo
luit. turpe eē rat⁹ eos q̄ viros vicissēt a mulierib⁹ supa
ri Hoc illi nr̄o ꝯuenit q̄ aspiciēs ml'ierē ad voluptatē
et sirē nō ꝯsūmet tñ q² ad id ꝯcupiuit in corde suo cri
mine nō caret Illđ āt Clinie Pithagore familiaris
difficile ē credē non ꝺdita opa sed fortuito nr̄is ꝯue
nire q̄ cū posset triū talētoꝝ damnū iureiurādo sibi de
lato effugē soluē quidē maluit q̄ iurare q̄q̄ sine ꝑiu
rio id facē liceret Audiuerat ille vt mihi videt̄ p̄ceptū
dn̄i iuramēta vetātis Sꝫ redeo ad id qđ i p̄ricipio di
cebā. nō oia nobis precipiēda sunt: sed tantum vtilia
Etem̄ cū eos cibos q̄ obesse possūt corpi diligent̄ vite-
mus absurdū ē disciplinaꝝ quib⁹ anim⁹ alit̄ rationē

nullaz habere. sz tanq̄ torrens aliquis quecunq̄ sors obtulerit sine delectu immergere. Et cum gubernator nō temē naui uētis p̄mittat sz ad portū dirigat. Et sagitarius ad signū. ⁊ faber et architect⁹ finē aliquē sue artis respiciat: nos ab eiusmodi opificib⁹ in cognoscendis reb⁹ nostris superari. Neqz eni manualiū operꝝ finis aliquis est. vite autem humane finis est ullus: quem intueantur ij qui bene viuere querunt. Or si nulla ratiōe huc atqz illuc ī vita iactaēmur. quid intē nos atqz rates gubēnaculis carētes īesset Verū vt in musicis gymnicisqz certaminib⁹ eorūdem sunt exercitacōes quorꝝ ⁊ p̄mia. nec vllus cū se palestra aut pācracio exercuissz lyra deiñ aut tibia certat neqz eni polidamas id agebat nec Milo. sed alter ante olympicū certamē curr⁹ sistebat currētes. Milo vero ī clipeo ūcto stabat: nec depelli ab eo vlla vi potēat: sz resistebat non secus ac statua q̄dā plūbo affixa: Or si Marsie aut Philippi musicā essēt mediati. relicto puluē atqz gymnasio sero coronas aut gloriā assecuti essent: aut effugissēt ne corpa sua derisui haberēt. Sz nec Timothe⁹ relicta musica sua in luctamīb⁹ vēsabat. neqz eni assecutus fuisset vt cunct. musicis lōge ātecelleret. cui tātū superat artis vt quotiēs libuissz aīos hoīm ⁊ vehemēti acrimonia accēderet: ⁊ russus molli ac placida leniret Quippe cū aliqñ ī Alexādri ꝯuiuio eū cātū quē phrigiū appellāt modularet̄ vsq̄ adeo regez excitasse dī vt ad arma capiēda ꝓsiliret: atz iterꝝ ad comesatores epulasq̄ reduxisse modulatōe mutata. Tātas vires hz in musicis gymnicisq̄ certamīb⁹ ad finē suū directa exercitatō. Sz qm̄ ī coronarꝝ atz pugilū exēpla incidim⁹ ꝓsequamur aliquātisp ī ea re Porro illi quadā incredibili laborꝝ tolerātia vires adepti cū infinit. sudorib⁹ in gymnasio manarint/innumerasq̄ plagas in exerci

tatione tulerint victum autez non voluntarium neqȝ
iucūdū sed quē mgr̄ ludi ꝑscripserit victitarint ⁊ in ce
teris om̄ib⁹: ne orationez ꝯtrahaz: ita instituti vt vita
ante certamē acta meditatio fuerit certamis tandē se
nudant in stadio ⁊ sūmo labore ac ꝑiculo decertant vt
oleastri aut apij aut eiusmōi corona donent̄ victoresqȝ
a ꝑcone buccinent̄. Nos v̓o quib⁹ ꝓmia vite nr̄e adeo
mirabilia ꝓposita sūt vt nec magnitudo eoꝝ dici possit
nec ml̄titudo numerari in vtrāqȝ aurē securi dormien
tes altera manu cape posse credem⁹ ꝫ ꝑml̄ti sane esset
inertia. ⁊ Sardanapul⁹ ille prias omniū ꝑtes in bea
titudie ferret. vl̄ Margites forte quē neqȝ oratorē ne
qȝ fossorē neqȝ cuiusqȝ rei actorē fuisse Homer⁹ ayt.
Si vtiqȝ Homero credēdū ē poti⁹ q̄ꝫ Pithaco q̄ inq̄t
arduū eē bonū existē. ml̄tis em̄ laborib⁹ susceptis vix
eoꝝ bonoꝝ cōpotē fieri ꝯtingit quoꝝ nihil i hac vita eē
sil̄e pauloante dicebam⁹. Nō igit̄ desidēdū ē nob: nec ꝓ
breui voluptate maxie spes abijciēde: nisi velim⁹ cōui
cia pati ⁊ penas subire. nō h̄ apd̓ hoies q̄ꝫ q̄ꝫ ne hoc qui
dē ꝑuū recte sentiēti sȝ aut sub t̄ra aut vbicūqȝ sint illa
iudicia. nā q̄ nō ex volūtate delinq̄t is forte aliq̄ digna
bit̄ uenia. q̄ āt ex ꝓposito peiora eligit nullā h̄ȝ excusati
onē q̄n ml̄tiplici pena afficiat̄. Quid igit̄ faciēdū est di
cet q̄spiā. q̄d aliđ q̄ꝫ curā aie habēdū: ceteris oib⁹ ꝓ ni
hilo habit̄. Nō ergo corꝑi s̓uiēdū nisi quātū sūma co
get necessitas. sȝ aia bonis artib⁹ imbuēda. ⁊ ex corpo
rū vincl̄is ac passionū societate ꝑ phiaz eximēda Illđ
ꝓterea efficiēdū ē: vt corp⁹ laboꝝ patiētissimū sit. vētri
āt nō ad voluptatē sȝ ad sustētatōȝ porrigēdū. Nā qui
sꝑ cenas atȝ coq̊s mēte agitant epulaꝝ qȝ gr̄a terras
mariaqȝ ꝑscrutant̄ miserabili admodū s̓uitute ꝓmunt̄
et grauissio dn̄o tributa pēdūt: nihil leui⁹ patiētes q̄ꝫ ij
q̄ apđ inferos penas dāt v̓ga ignē diuidētes: ⁊ cribro

aquam ferentes: ꝛ ꝑforatum vas implē anhelātes nul-
lū finē laboꝝ hn̄tes. Tonderi aūt aut amiciri vltra q̄
necessitas sit aut miseroꝝ ē secūdū Diogenē aut muri
oꝝ. Itaqꝫ occupatū eē i corpis ornatu nō minꝰ turpe
dicēdū arbitror q̄ aut pelicē eē aut adulteꝝ. Quid ei
refert hoi gnauo xestide amiciat̄ an vili aliq̄ veste dū-
mō corpꝰ ab intēpie tuteť? Nō ꝛ i ceteris obſuādū est
ne q̄d supuacuo moliamur: nec plꝰ corpi tribuamꝰ q̄
aie cōmodū sit. Neqꝫ em̄ minꝰ turpe ē viro q̄ vere hoc
cognomie dignꝰ existat nimiā corpis curam hr̄e q̄ ad
aliā quāuis passionē effemiatū eē. Omē porro studi
um ponē vt corpi q̄ optie sit hois ē seipm ignorātis:
nec intelligētis sapiēs illō q̄ nō id qō cernit ē hō. sed
opꝰ ē maiori sapiētia vt quisqꝫ nr̄m q̄d tādē ipe sit pos
sit agnoscē. Verūeniuero id asseq̄ nō expiata ꝑus mē
te impossibilꝰ ē q̄ lippis oclis solē ꝑspicē. Expiatio āt
aie fit vt ꝛ breuit̄ sit̄ ꝛ abunde vobis dicā: ꝑ ꝯtemptuꝫ
eaꝝ q̄s nob̄ sensꝰ porrigūt voluptatū. Nō igit̄ ocli pas
cēdi st̄ absurdis spectacl̄oꝝ miracul̄. nō aspectu corpo
rum voluptatū stimulos relinquētiū. nō ꝑ aures sonus
infundēdꝰ q̄ aiam corrūpē possit. Nā ꝛ neq̄cia ꝛ igna
uia ex huiusmōi musica gigni solet. sꝫ ea musica recipi
enda ē q̄ vsꝰ Dauid poeta sacroꝝ carminū regē vt fe
rūt ab insania liberauit. Pithagoras etiaꝫ cū iuuenibꝰ
quibusdā vino sertꝭ saltuqꝫ ꝑ ciuitatē lasciuiētibꝰ ob-
uiaret dixisse dr̄ ei q̄ modos tibia faciebat vt mutata
harmōia doricū ꝑsonaret. qō vbi fcm̄ ē bachātes illos
adeo resipuisse ferūt vt sta abijcerēt et rubore vultꝰ ve
recūdiā ꝯfessi domū abirēt. Tm̄ inest corrupta ꝛ salu
bri musica ipleare. Quāobrē ab hac q̄dā musica q̄ nūc
i vsu ē nō secꝰ abhorrēdū vob̄ cēseo q̄ a q̄uis feditate
Iā vō eos vapores q̄ odorē delectēt aeri miscē ā vn-
guētꝭ pungi eē intdicē vob̄ erubesco q̄d dicēō de ijs vo
luptatibꝰ q̄ gustu ā tactu finiūt an dubitādū q̄n ille q̄

eiusmōi sint ut/ nisi quis caueat/ vētri ac semini seruiā
re nos veluti pecora cōpellāt : Deniqȝ ut sūmatim di
cā vniuersuz corpus despiciendū ē. nisi i luto volupta
tū velimꝰ submergi. aut certe tm̄ indulgendū ut phie
vt inquit Plato: ministeriū prestare possit. Eadez ser
me Platoni ⁊ Paulus monet dū ait nō oportē nos
ꝓuidentiā aliquā corpis hr̄e ad voluptates. naz ij qui
corpus optie curant aīaz v̄o que eiꝰ seruitio vti debet
negligunt nihil ab ijs differūt qui ut organa q̄ꝫ optia
habeant summo studio ꝯquirūt/ artez v̄o cuiꝰ gr̄a illa
organa sunt cōpata despiciūt. Prorsus igit̄ contra ser
uandū ē. nam castigare corpus ⁊ cōpescere eiꝰ impetꝰ
ut immanē quandā beluaz oportet. ⁊ eiusdē aduersus
animā temerarios motꝰ ratōis habena cohibere atȝ se
dare: non autē frena voluptatū remittere ⁊ anime cu
rā abijcere: ⁊ instar aurige violentia equoꝝ tracti dif
ferri. sed Pythagore meminisse qui cū intelligēt quen
daz ex familiaribꝰ suis cibi exercitacōibȝ ut pinguis fie
ret. curare : hic inquit nō cessat molestiorē sibi carcerē
instruere. Quod genus molestie cū suspicaret̄ Plato
corpori suo impendere academiaz in salubrē attice lo
cum ferunt ex industria delegisse. ut plusq̄ꝫ bona habi
tudo corporis ceu vitis nimia luxuries ob eā rem am
putaret̄. Ipse quoqȝ iā audiui ex medicis summā cor
poris valitudinē periculosaz esse Cum igit̄ hec nimia
indulgētia ⁊ ipi corpori inutilis sit. ⁊ anime impedimē
tū afferat in ea re studiū ponere manifestissima est insa
nia Ne si corpꝰ ꝯtēneremꝰ quid opꝰ eēt diuitijs si uo
luptates corpis aspnaremur eq̄dez nō uideo nisi forte
quē iuuaret ut in fabulis de draconibꝰ fert̄ recōditos
thesauros vigilādo custodire. Qui āt ad hec ꝯtēnēda
igenue eruditꝰ eēt plim ab oi faciore ⁊ v̄bo ⁊ ope abhor
rēt. ⁊ q̄dq̄d vltra sufficiētiā foret siue id lidia glebat eē

siue formicarum auriferarum opus tanto magis de-
spiceret quãto min⁹ indigeret. Sufficiẽtia ãt nõ ipa li
bidine voluptatũ sed nature necessitate diffiniẽda ẽ: nã
qui excedũt necessitatis terminos similes sũt ijs q̃ p̃cipi
tes deferunt nihil stabile inueniẽtes vbi possint ↄsistẽ
nullũ t̃minũ p̃cipitatiõis hñtes. sed quanto plura am
plectunt tantidẽ aut etiã pluris indigent ad volupta
tes implẽdas. diuitiarum em̃: ut apt Solon. nl'lus est
termin⁹. Verum ad eã rem Theognide mg̃ro vtendũ est
qui ita inquit. Neq3 diuicias cupio: neq3 voto precor.
s3 mihi ↄtingat ex puo vitã agẽ omni carentẽ molestia
Porro nõ sñ beniuolẽtia quadã mihi in mentẽ venit
dictũ Diogẽis hũana oĩa simt cõtemnẽtis. q̃ magno
rege ditiorẽ se p̃dicabat: qr ip̃e videlicet paucorum indige
ret. At nisi. Pythie misij adsint talenta ⁊ infinita so
li iugera ⁊ numerosa armentorum examia/nihil sat erit.
Oportet aũt: vt ego quidẽ arbitror: nec absentes diui
tias optare: nec p̃ñtib3 gl'ari: nisi quãtũ scias vti. Sa
pienter em̃ Socrates qui cũ uideret hoiẽ3 diuicijs af-
fluẽte3/eaq3 de causa fastidio quodã gl'abundũ vadere
nõ pri⁹ inquit te admirabor quã notũ mihi fuerit quo
pacto scias vti fortunis tuis. An v̓o Phidias Poly
cletusq3 si auro aut ebore gl'ati eẽnt ex quib⁹ alter ilien
sibus Iouẽ: alt Iunonẽ effinxit/ridiculi hẽrent: aliẽa
bona sibi gl'e fore putãtes/ ꝓpriã v̓o artẽ qua illud au
rũ p̃ciosius fcm̃ ẽ/silentio p̃tereũtes? Nos aũt hũanam
v̓tute3 nõ satis decoris ipa3 ꝑ se hr̃e arbitrãtes/ mino
ri rep̄hẽsione dignos eẽ putabim⁹? At diuitias quidẽ
contemnem⁹ ⁊ voluptates despiciemus verum blãditias
et adulatões sectabimur: ⁊ archilochee vulpis callidi-
tate multiplicitateq3 gaudebim⁹? At nihil ẽ quod eque
fugẽ deat sapiẽsq̃ ad ostẽtacõ3 viuẽ: ⁊ ꝓpl'ares auras
sequi Oportz aũt verã rõe3 vsq3 adeo ducẽ viuẽdi ha

bere/vt etiamsi omnes homines reclamēt nihil mu
tetur eoꝝ que recte instituerat:etiamsi infamiam vel
pericula subire ꝓ recte factis necesse sit. Nam qui alit
institutꝰ ē:is nihil differre videt ab egypcio sopha q̄
et arbor fiebat ⁊ aqua ⁊ fera et quicq̄d liberet. Siqui-
dē ipē q̄ꝫ mō laudabit iusticiam.si id placē audiētibꝰ
intelliget. mō eā vitupabit:si is apud quos loquit in-
iurias esse gratas cognoscet:et qd̄ ꝓpriū assentatorum
ē vt polypus ad speciez subiecti soli colorem mutat:
ita et ipse ad voluptatē audiētiū sn̄az mutabit Sz hec
in nostris libris addiscemus pfectius. in presentia v̄o
vmbrā aliquā v̄tutis descripsimꝰ ex his extraneis do-
ctrinis Qui em̄ diligent e quauis re cogūt vtilitatem:
etsi minutatim id agāt:tn̄ vt magna flumina: multa
ex m̄ltis locis accipiūt incremēta. Nā id qd̄ inquit po
eta:si paꝝ paruo addas idq̄ꝫ frequent facias.non ad
pecunie duntaxat augmētū rctē dictuz fuisse putādū ē
sz ad cuiusuis sciētie. Bias quidē igit vnus e septem
sapientibus filio suo ad egiptios ꝓficiscēti/rogantiq̄ꝫ
p̄rem quid nā agēdo maxie sibi gratū faceret:si viati-
cū inquit ad senectutē cōpares/virtutē nimiꝝ ꝓ via-
tico intelligens.sz arctioribꝰ terminis illā circūscribēs
vtpote q̄ eius vtilitatē humane vite spacio diffiniuit.
Ego aūt siue q̄s Titani senectutē:siue viuacissimi apd̄
nostros Mathusale qui mille annos minꝰ triginta di
vixisse:si deniq̄ꝫ vniuersum tp̄s ex quo fuerūt homies
metiat ridebo puerilē eiꝰ sentētiā/ ꝯtemplās longuz et
insenescibile seculū.qd̄ quidē tale ē vt quēadmodum
immortalis aie ita etiā illius seculi nullū finem mens
possit ꝯcipere. Ad qd̄ vt viaticū paremꝰ/oīs lapis: vt
dicuut.mouendꝰ ē vn̄ aliqua vtilitas ad eā rem sit no
bis futura Non igitur q2 ardua sunt hec et laboriosa
idcirco torpescamꝰ.sed memores illius sententie:opor

tere videlicet vnumquenqꝫ vitam probatissimam elige
re:expectare aũt vt ꝯsuetudo faciat illam iocundaꝫ atqꝫ
dulcem videri:ea sequi aggrediamur. Turpe eẽ enĩ cũ
tp̃s ꝑ socordiã abierit/tũc demũ illud reuocare cũ pre
ter dolorem nihil sit ampli⁹ uocãti rediturũ Ego igi
tur que optia eẽ rebar partim nũc vos admonui:par
tim omni vite tꝑe admonebo. Uos aũt:cum tria sint
morboꝝ genera:vtinaꝫ ne uos ei similes prestetis qđ
insanabile ẽ.neu ita mente egrotetis ut pleriqꝫ solent
corpore egrotare Nam ij qui ꝑua valitudine angunt̃
ipi ꝓficiscuntur ad medicos. Qui vero grauiori mor
bo premuntur/ad se curantes accersunt. At ij qui in
atram bilem insanabilit̃ trãsuecti sunt/ne venietes qui
dem medicos recipiunt Quod vos nõ patiamini nũc
recta consilia aspernantes;